

سیدرضا صالحی امیری
وزیر میراث فرهنگی،
گردشگری و صنایع دستی

می توان یزد را به سکویی برای شکستن
ایران هراسی تبدیل کنیم، میزبانی یزد از
اجلاس ACD در آبان ماه می تواند به سکوی
شکستن این زنجیره تبدیل شود.

محمد رضا بهرامن
رئیس خانه معدن ایران

تحقق هدف گذاری برنامه هفتم برای
بخش معدن و تقویت زیرساخت های آن،
نیازمند ۵۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری است
زیرا این برنامه توسعه رشد ۱۳ درصدی را
برای بخش معدن پیش بینی کرده است. این
جمله کوتاه و به ظاهر ساده است اما در آینده
معدن تاثیر بسیار دارد و راه حل اصلی آن هم
جذب سرمایه گذاری خارجی است.

محمد جواد حبیبیان
معاون هلدینگ فولاد یزد

در بخش خصوصی بعد از اخذ پروانه
بهره برداری و واگذاری معدن، فارغ از بازگشت
سرمایه و آورده طی چند سال اکتشاف با هزینه
بالا انجام می شود. بعد از آن هم استخراج و
باطله برداری صورت می گیرد. اما زمانی که نوبت
به فرآوری می رسد سرمایه تمام می شود و این
یک واقعیت تلخ است. بی تردید نبود یک
شرکت تخصصی طراحی کارخانه فرآوری در
استان یزد، عدم دسترسی به آمار و اطلاعات
و محرومیت از یک نهاد به عنوان متولی
جمع آوری، صحت سنجی و تحلیل داده های یک
چالش جدی در حوزه فرآوری است.

کیوان جعفری تهرانی
کارشناس بازاری جهانی

سال هاست صادرات خانواده سنگ آهن
از طریق اعتبار اسنادی معامله نمی شود
و به صورت نقدی انجام می شود. این
موضوع باعث می شود شرکت های فولادساز
خصوصی یا دولتی چین به صورت مستقیم با
صادرکنندگان سنگ آهن ایران مواجه نشوند
زیرا تحریم تبعات قابل توجهی برای آن ها
رقم خواهد زد. به همین دلیل برخی تاجران
چینی یا ایرانی خرید سنگ آهن را انجام
می دهند و با یک دست واسطه از طریق
فعالان اقتصادی چینی، سنگ آهن ایران به
دست مصرف کننده نهایی می رسد.

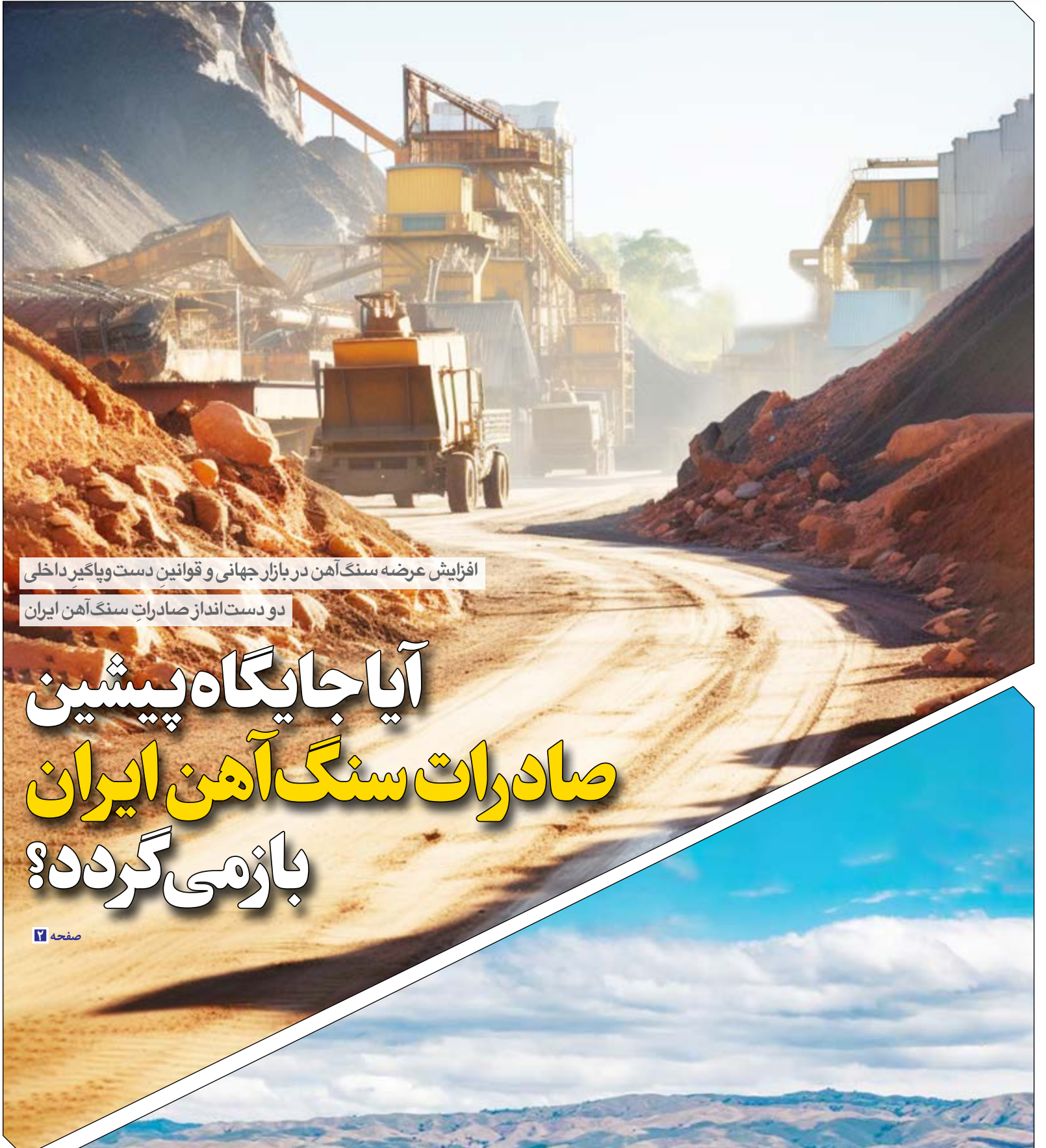
اصغر آقابیل
رئیس کمیسیون گردشگری
اتاق بازرگانی یزد

یزد بافت زنده تاریخی و کویر بکر دارد و
می تواند پایلوت منطقه آزاد گردشگری باشد
به عنوان یک کار نوآورانه می توان در یزد
منطقه آزاد گردشگری ایجاد کرد.

جواد محجوبی
مدیرعامل آب منطقه ای
استان یزد

بازار آب راهکاری است برای جبران کمبود
آب مورد نیاز کشاورزان و صنعتگران. در
دشت یزد- اردکان که حدود ۵ شهرستان
جزو آن هستند، صاحبان پروانه فعالیت در
حوزه کشاورزی، حق دارند ۱۰ درصد این آب
را یکساله به یک واحد صنعتی فعال که دچار
کمبود آب است واگذار کنند که خوشبختانه
فضای این اتفاق هم فراهم شده است.

افزایش عرضه سنگ آهن در بازار جهانی و قوانین دست و پاگیر داخلی

دو دست انداز صادرات سنگ آهن ایران

آیا جایگاه پیشین صادرات سنگ آهن ایران باز می گردد؟

صفحه ۲

در باب "بازار آب یزد" و مزایای آن برای کشاورزی و صنعت استان

از تعادل بخشی سفره های آب زیرزمینی

تا جبران کسری آب مورد نیاز کشاورزان و صنعتگران

صفحه ۲

این بخش به‌طور کلی شامل کلیهٔ صنایع معدنی و فلزی است.

چاره‌ی کار؛ ۵۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری و

تقویت زیرساخت‌ها

محمدرضایهرامن

رییس خانه معدن ایران

تحقق هدف‌گذاری برنامه هفتم برای بخش معدن و تقویت زیرساخت‌های آن، نیازمند ۵۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است زیرا این برنامه توسعه رشد ۱۳درصدی را برای بخش معدن پیش‌بینی کرده است.

این جمله کوتاه و به‌ظاهر ساده است اما در آینده معدن تأثیر بسیار دارد و راه‌حل اصلی آن هم جذب سرمایه‌گذاری خارجی است. بنابراین حمایت از سرمایه‌گذاری در بخش معدن و نگاه فرابخشی به این بخش می‌تواند فرصت‌های جدیدی را برای توسعه بخش تولید، اشتغال، آرزواری و رونق کسب‌وکار ایجاد کند.

بی‌تردید در حال حاضر تقویت زیرساخت‌ها تنها راهی است که می‌تواند منجر به شکوفایی بخش معدن شود؛ برای مثال متأسفانه کمبود و ناترازی انرژی ضریب مهلکی را بر پیکره بخش معدن ایجاد کرده است فرصت‌های جدیدی می‌توان گفت که ماشین‌آلات با استانداردهای خاصی وجود دارد اما سوخت استاندارد برای آن‌ها در کشور موجود نیست و باید سیستم ماشین‌آلات را تغییر داد زیرا اگر در ابتدای زنجیره مشکلات مرتب‌بماند حمل‌ونقل یا ناترازی انرژی حل نشود تا پایان زنجیره نیز این مشکلات باقی خواهد ماند.

نقص مدیریت در منابع انسانی یکی دیگر از چالش‌های موجود در حوزه صنعت و معدن است، بنابراین باید برای مدیریت این موضوع نسخه واحدی در اختیار داشته باشیم زیرا در حال حاضر مدیریت در حوزه سرمایه انسانی نامطلوب است و قطعاً در آینده با چالش روبرو خواهیم بود.

خوشبختانه نگرانی بابت اکتشافات نداریم اما بابت انجام عملیات اکتشافات نگرانی وجود دارد و متأسفانه در این زمینه، مدیریت در سرمایه‌گذاری را جدی نمی‌گیریم.

تولیدات در بخش معدن مازاد است و باید برای آن برنامه ریزی کرد و در شرایط موجود برای تحقق توسعه اقتصادی نیاز است که تمام موارد و مشکلات را عنوان کرد که تحریم مالی بزرگ‌ترین آسیب را در این حوزه وارد کرده است.

فراموش نکنیم که ما باید امروز به یاری اقتصاد کشور برویم که بی شک بخش زیادی از آن با حمایت بخش معدن میسر خواهد شد. این حمایت و نتیجه آن در سرفه مردم و اقتصاد کشور نیز قابل مشاهده خواهد بود.

محمدرضایهرامن رییس خانه معدن ایران

سیاست‌گذاری نامناسب دولت، عامل کاهش قابل توجه تولید در بخش معدن

گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس از کاهش قابل توجه تولید در شرکت‌های معدنی بورسی خبر داده است؛ این کاهش که ۱۸٫۴ درصد نسبت به سال گذشته و ۱۷٫۸ درصد نسبت به ماه قبل است، رنگ خطری را برای اقتصاد کشور به‌ویژه در بخش معدن به صدا در آورده است.

محمدرضایهرامن رییس خانه معدن ایران

بر اساس این گزارش، افول شرکت‌های معدنی بورسی صرفاً در کاهش تولید نبوده و فروش این شرکت‌ها نیز با کاهش چشم‌گیری مواجه شده است. این گزارش توضیح می‌دهد که شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲۳٫۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۲۰٫۲ درصدی مواجه شده‌است. این بدان معناست که فروش این شرکت‌ها کاهش بیشتری را نسبت به تولید این شرکت‌ها تجربه کرده است که نشان از بروز یک فاجعه در این صنعت دارد. اگر این وضعیت در صنعت معدن همچنان ادامه‌دار باشد، در آینده باید شاهد غروب این صنعت در کشور باشیم؛ بنابراین انتظار می‌رود دولت چهاردهم با فوریت به اصلاح سیاست‌گذاری‌های حوزه معدن ورود کند.

بهرام شکوری، رئیس اتاق بازرگانی تهران معتقد است با این نوع سیاست‌گذاری دولت در بخش معدن، طبیعی است که تولید و صادرات کاهش پیدا می‌کند و به طبع آن آرزواری در کشور رخ نمی‌دهد. شاید با سیاست‌گذاری‌های دولت چهاردهم، تولید بهبود پیدا کرده و صادرات نیز توسعه پیدا کند؛ البته همه این‌ها بستگی به سیاست‌گذاری در خصوص ارز، پیمان‌سازی ارزی، نرخ ارز، قیمت‌گذاری دستوری در بورس، عوارض صادراتی تحت عنوان خام و نیمه‌خام، حقوق دولتی و ناترازی برق دارد. به گفته او، ناترازی برق و گاز به عنوان دو منبع اصلی انرژی در صنایع، به معنای عدم تعادل بین عرضه و تقاضا است. این ناترازی‌ها بر اقتصاد کشور تأثیرگذار بوده و نهایتاً همه این موارد منجر به کاهش تولید، صادرات و آرزواری برای کشور می‌شود.

شکوری اظهار امیدواری می‌کند که با شروع دولت چهاردهم و استقرار اتاقک و سایر وزرای اقتصادی در این دوره، شاهد پیشرفت در بخش معدن و صنایع معدنی باشیم.

دوشنبه ۱۹ شهریور۱۴۰۳ ۱۸۸ شماره ۲

افزایش عرضه سنگ آهن در بازار جهانی و قوانین دست‌وپاگیر داخلی

دو دست‌انداز صادراتِ سنگ آهن ایران

آیا جایگاه پیشین صادرات سنگ آهن ایران بازمی‌گردد؟

فرزین محمدی؛ سنگ آهن ایران در بازار جهانی با چه قیمتی فروخته می‌شود؟ در هفته‌های اخیر قیمت سنگ‌آهن در در بازارهای جهانی به دلیل کاهش تقاضای چین به عنوان خوش‌اشتهاترین مشتری بازار و همچنین برنامه‌های افزایش عرضه کشورهایمانند استرالیا و برزیل، به کف نرخ ۲۲ ماهه و زیر ۱۰۰ دلار رسید. باتوجه به

جایگاه از دست‌رفته سنگ آهن ایران

کیوان جعفری طهرانی فعال اقتصادی و کارشناس بازار جهانی محصولات معدنی درباره جایگاه کنونی صادرات سنگ آهن ایران در بازار جهانی به «صنعت یزد» می‌گوید: در ابتدا باید توجه داشت وقتی درمورد

سنگ آهن صحبت می‌کنیم کسناترته و گندله هم ملاک بحث قرار می‌گیرد زیرا این دو کالا در آماری که چین از واردات ارائه می‌دهد نیز لحاظ می‌شود. ناگفته نماند «کد سیستم هماهنگ کمرکی» این سه کالا با هم متفاوت است ولی معمولاً در آمار منتشر شده‌ی برخی کشورها این سه کالای معدنی باهم جمع می‌شوند و مشمول یک گزارش می‌شود.

به عقیده جعفری طهرانی مشکل اصلی صادرات سنگ آهن تحریم است؛ «سال‌ها است که صادرات خانواده سنگ آهن از طریق اعتبار اسنادی

معامله نمی‌شود و به‌صورت نقدی انجام می‌شود. این موضوع باعث می‌شود شرکت‌های فولادساز خصوصی یا دولتی چین به‌صورت مستقیم با صادرکنندگان سنگ آهن ایران مواجه نشوند زیرا تحریم تبعات قابل توجهی برای آن‌ها رقم خواهد زد. به همین دلیل برخی تاجران چینی یا ایرانی خرید سنگ آهن را انجام می‌دهند و با یک دست واسطه از طریق فعالان اقتصادی چینی، سنگ آهن ایران به دست مصرف‌کننده نهایی می‌رسد. بنابراین به علت مسائل مرتبط با تحریم و عدم امکان پرداخت از طریق اعتبار اسنادی، نیاز به پرداخت نقدی، خریداران سنگ آهن ایران محدود شده‌اند، امری که باعث شده صادرکننده ایرانی قادر به فروش سنگ آهن نزدیک به قیمت مصرف‌کننده نباشد.»

این فعال اقتصادی با بیان اینکه در سال ۲۰۱۳ ایران با ۲۳٫۵ میلیون تن پنجمین صادرکننده سنگ آهن به چین بود که متأسفانه این جایگاه به تدریج از دست رفت، گفت: ناگفته نماند در آن زمان تنها سنگ آهن صادر می‌شد و مشتقاتی مانند گندله و کسناترته جزو کالاهای صادراتی نبودند. متأسفانه رتبه صادرات سنگ آهن و مشتقات این کالا به چین هم اکنون رضایت‌بخش نیست و حتی جزو ۱۰ کشور ابتدایی هم قرار ندارد. از سوی دیگر کشورهای آسیای میانه مانند قزاقستان در کنار استرالیا، برزیل، هندوستان و سوئد هم وارد بازار شده‌اند و عملاً با شرایطی که ایران برای صادرات دارد، کسب دوباره رتبه پیشین سخت شده و به همین دلیل حجم صادرات ایران کاهش یافته است.

جعفری طهرانی متذکر شد که صادرات کالاهای خانواده سنگ آهن تنها به چین نیست و در چند سال گذشته محموله های قابل توجه گندله به عمان و هندوستان هم صادر شده است؛ «فاصله کوتاه‌تر نسبت به چین یکی از مزیت‌های صادرات به این کشورها است که هزینه حمل‌ونقل دریایی را کاهش می‌دهد و به‌صورت طبیعی قیمت فروش کالاهای خانواده سنگ آهن فوب ایران در این بازارها بیشتر می‌شود، با این حال بازار سنتی ایران، چین است. باید توجه داشت که به‌طور عمومی کیفیت محصولات خانواده سنگ آهن ایران نمره قابل قبولی دارد و همین امر باعث شده حتی در شرایط تحریمی تقاضای این محصولات همیشه در بازار جهانی وجود داشته باشد.»

بازار تحت تأثیر افزایش عرضه و کاهش تقاضای چین

جعفری طهرانی درباره قیمت کنونی سنگ آهن ایران در بازارهای جهانی می‌گوید: در شرایطی که قیمت هر تن سنگ آهن در هفته‌های گذشته به ۹۲ دلار و کف نرخ ۲۲ ماهه رسید، نرخ هر تن سنگ آهن ایران با توجه به معیارهای کیفیت محصول متفاوت است. صنعت فولاد چین در سال‌های اخیر باهدف افزایش تولید گندله، سیاست تبدیل کوره‌های القایی و بلند به قوس الکتریکی را دنبال می‌کند و تقاضای بازار چین را به سمت کسناترته با دانه‌بندی مناسب برای گندله سوق داده است. بنابراین کسناترته‌های با سایز ۴۵ میکرون برای گندله‌سازی قیمت مناسب‌تری دارند و بسته به عیار کالا نرخ‌گذاری توافقی صورت می‌گیرد. اما مانند تمامی سال‌های گذشته، سنگ آهن و مشتقات سنگ آهن ایران به دلیل مشکلاتی از قبیل تحریم و عدم امکان پرداخت‌های اعتبار اسنادی، همچنان زیر نرخ بازار فروخته می‌شود.

او ادامه می‌دهد: باتوجه به افزایش صادرات کشورهای اصلی صادرکننده سنگ آهن مانند استرالیا، برزیل، شیلی و حتی برخی کشورهای آفریقایی جایگاه ایران به تدریج افول کرده است. همچنین باتوجه به سرمایه‌گذاری که عربستان در معدن آفریقایی انجام داده حجم تولید جهانی سنگ آهن افزایش داشته است البته این سنگ آهن معمولاً به مصرف کارخانه‌های فولادسازی عربستان سعودی می‌رسد. ناگفته نماند اکثر تولیدکنندگان سنگ آهن و مشتقاتش معمولاً به پاسخ به تقاضای داخل کشور پایبند هستند اما مشکل این است که قیمت سنگ آهن در داخل با بازار جهانی رابطه مناسبی ندارد. برای مثال هم اکنون قیمت سنگ آهن، کسناترته و گندله در بازار داخل بالاتر از قیمت جهانی است، امری که روی میزان صادرات تأثیر مضاعف می‌گذارد.

به عقیده جعفری طهرانی تصمیماتی مانند عوارض غیرمنطقی صادرات این محصولات و الزام صادرکنندگان به تزریق ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات در بازار نیمایی باعث شد حجم صادرات نسبت به سال‌های گذشته کاهش چشمگیری داشته باشد؛ «بنابراین کاهش حجم صادرات سنگ آهن ایران نسبت به سال‌های گذشته صرفاً به موضوع تولید یا نوسانات بازار جهانی برنمی‌گردد بلکه قوانین محدودکننده‌ای که بارها تولید محصولات معدنی را تحت تأثیر قرار

کشورهای آسیای میانه مانند قزاقستان در کنار استرالیا، برزیل، هندوستان و سوئد هم وارد بازار شده‌اند و عملاً با شرایطی که ایران برای صادرات دارد، کسب دوباره رتبه پیشین سخت شده است

صنعت فولاد چین در سال‌های اخیر باهدف افزایش تولید گندله، سیاست تبدیل کوره‌های القایی و بلند به قوس الکتریکی را دنبال می‌کند و تقاضای بازار چین را به سمت هندوستان و سوئد هم وارد بازار کرده است

هم اکنون قیمت سنگ آهن، کسناترته و گندله در بازار داخل بالاتر از قیمت جهانی است، امری که روی میزان صادرات تأثیر مضاعف می‌گذارد

تصمیماتی مانند عوارض غیرمنطقی صادرات این محصولات و الزام صادرکنندگان به تزریق ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات در بازار نیمایی باعث شد حجم صادرات نسبت به سال‌های گذشته کاهش چشمگیری داشته باشد

داده نیز دخیل هستند. این قوانین به‌گونه‌ای تولید را متاثر کرده که حتی در محصولاتی که مازاد نیاز داخلی تولید می‌شود مانند گندله و سنگ آهن هم‌تایت نیز اثر سوء گذاشته است.»

اعمال قوانین خودتحریم

به گفته او تا زمانی‌که میزان تمامی سنگ آهن هم‌تایت و گندله تولیدی کشور جذب تقاضای داخلی نمی‌شود عملاً عوارض صادراتی ۲ درصدی که دولت سیزدهم وضع کرده است بی‌معنا است؛ «این عارضه باید در دولت چهاردهم برداشته شود. ناگفته نمانند در رابطه با محصولاتی که موردنیاز کارخانه‌های فولادی داخل کشور است وضع عوارض صادراتی توجیه دارد اما برای محصولاتی که مازاد نیاز داخلی تولید می‌شود هیچ دلیل کارشناسی وجود ندارد و تنها به کاهش حجم صادرات و به تبع آن کاهش ورود ارز به کشور منجر می‌شود که عملاً نوعی خودتحریمی است. دولت چهاردهم اخیراً اشاراتی نسبت به تمهیداتی برای برداشتن این عوارض کرده است و این خود خبر مثبتی برای فروش ارز با نرخ توافقی جهت واردات ماشین‌آلات و تجهیزات است.»

جعفری طهرانی با بیان اینکه بارها در گذشته درحالی‌که بازار جهانی شرایط مناسبی داشت قوانین دست‌وپاگیر وضع شد و در زمانی‌که بازار نزول کرد آن قوانین برداشته شد، گفت: متأسفانه در زمان حال هم شاهد این دور باطل خودتحریمی هستیم. دولتمردانی که قرار است قوانینی در رابطه با صادرات وضع کنند باید نگاهی تخصصی داشته باشند و از نظرات افراد خیره و کارشناسی که در حوزه‌های مختلف اشراف دارند، استفاده کنند. به عقیده جعفری طهرانی مهم‌ترین اصل برای توسعه بازار سنگ آهن ایران، ثبات قوانین است؛ «مهم بعدی رفع موانع تولید و صادرات است. وقتی تولیدکننده با چالش‌هایی مانند قطع برق در تابستان و قطع گاز در زمستان مواجه است به جای اینکه قوانین تسهیل‌گر وضع شود متأسفانه قوانینی اعمال می‌شود که هم تولید و هم صادرات کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین اعمال قوانین همسو با تولید و صادرات می‌تواند به بازگشت حجم و جایگاه صادرات سنگ آهن و خانواده این محصول معدنی کمک بسیاری کند.»

محدودیت‌های اعمال شده از سوی دیگر کشورها در بازار تقاضای این ماده اولیه صنعتی و معدنی و انتشار داده‌های اقتصادی مربوط به تورم آمریکا در روزهای اخیر، دلایل دیگر کاهش بهای اخیر قیمت سنگ آهن در بازار جهانی است.

انتظار می‌رود آمار رسمی تولید فولاد در ماه جولای در این هفته منتشر شود، اما بعید است روند کاهشی که تاکنون در سال ۲۰۲۴ دیده شده است را تغییر دهد، زیرا داده‌های اداره ملی آمار نشان می‌دهد که تولید فولاد خام ۵۳٫۶ میلیون تنی در نیمه اول سال جاری ۱٫۱ درصد کاهش داشته است. از دوره مربوطه ۲۰۲۳. کارخانه‌های فولاد پشتیبان کاهش قیمت رخ داده است زیرا امیدواری‌ها نسبت به اعمال سیاست‌های کلیدی برای خروج بازار مسکن چین از رکود، کم‌رنگ است و حتی نسبت به گذشته تا حدی تضعیف شده است. افزایش ذخایر سنگ آهن و برخی

تولید نشان می‌دهد که تولید فولاد در این کشور نسبت به ماه قبل ۹ درصد کاهش یافته است که این امر چشم‌انداز را محدود می‌کند، همچنین تقاضا برای فلزات آهنی چین در کشورهای دیگر نیز محدود شد زیرا اقتصادهای بزرگ موانع تجاری را برای جلوگیری از دامپینگ چین افزایش دادند.

انجمن آهن و فولاد چین اعلام کرد که تولید فولاد خام در کارخانه‌های عضو این انجمن در بازه زمانی ۲۱ تا ۳۱ ژوئیه ۱٫۸۷۲۵ میلیون تن در روز بوده است که نسبت به دوره ۱۰ روز قبل نشانگر ۸٫۱ درصد کاهش است، در حالی که انجمن نیز در حال کاهش قیمت‌ها است.

همچنین بحران مازاد عرضه در بازار مسکن چین، این رکود و در نتیجه ضعف تقاضا برای محصولات فولادی و سنگ آهن را تشدید کرده است. افت شدید فعالیت‌های ساختمانی در این کشور باعث

دوشنبه ۱۹ شهریور۱۴۰۳ ۱۸۸ شماره ۲

در باب "بازار آب یزد" و مزایای آن برای کشاورزی و صنعت استان

از تعادل بخشی سفره‌های آب زیرزمینی

تا جبران کسری آب موردنیاز کشاورزان و صنعتگران

<div><div> </div></div>		<div><div> </div></div>
	علی علمی: "بازار آب یزد" طرحی است که با هدف ارتقای بهره‌وری و صرفه‌جویی در آب برنامه‌ریزی شده است. طرحی پریشگفتی که مزایای بسیار دارد؛ از تعادل بخشی سفره‌های آب زیرزمینی تا جبران کسری آب موردنیاز کشاورزان و صنعتگران. این ترکیب اما قدری چالش‌برانگیز است چون از یک سو معنایی ناآشنا با حوزه کشاورزی را به ذهن متبادر می‌کند و	

<div><div> </div></div>		<div><div> </div></div>
	یک شگفتانه غیرسازهای	
	<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
	در دشت یزد-اردکان که حدود ۵شهرستان جزو آن هستند، فعالیت در حوزه کشاورزی، حق دارند که ۱۰درصد این آب را یکساله به یک واحد صنعتی فعال که دچار کمبود آب است واگذار کنند	
	کشاورز می تواند ۵۰درصد از پروانه بهره‌برداری خودش را به کشاورز مجاور که کمبود آب دارد منتقل کند	
	کشاورز می تواند ۵۰درصد از پروانه بهره‌برداری خودش را به کشاورز مجاور که کمبود آب دارد منتقل کند	
	کشاورز می تواند ۵۰درصد از پروانه بهره‌برداری خودش را به کشاورز مجاور که کمبود آب دارد منتقل کند	

جواد محجوبی مدیرعامل آب منطقه‌ای استان یزد «بازار آب» را از طرح‌های غیرسازهای می‌داند که در دولت سیزدهم اجرایی شد، و در توضیح بیشتر پیرامون چگونگی اجرای آن می‌گوید: بازار آب راهکاری است برای جبران کمبود آب مورد نیاز کشاورزان و صنعتگران. در این بازار سامانه‌ای با عنوان "سیا" طراحی شده که متقاضیان می‌توانند درخواست میزان آب قابل‌واگذاری که ۱۰ درصد میزان پروانه بهره‌برداری است را ثبت کنند. کارگزار بازار آب نیز با توجه به دسترسی‌ها موضوع را بررسی کرده و بعد از طی مراحل، با قیمت پیشنهادی برای فروش هماهنگی می‌شود و تبادل صورت می‌گیرد.البته این شرایط اولیه است و قطعاً باید فعالیت بازار آب به‌طور مداوم رصد شود.

محجوبی این طرح را جزو پروژه‌های مهم در جهت جبران کسری آب موردنیاز کشاورزان و جامعه صنعتی معرفی می‌کند و می‌افزاید: در دشت یزد-اردکان که حدود ۵ شهرستان جزو آن هستند، صاحبان پروانه فعالیت در حوزه کشاورزی، حق دارند که ۱۰ درصد این آب را یکساله به یک واحد صنعتی فعال که دچار کمبود آب است واگذار کنند که خوشبختانه فضای این اتفاق هم فراهم شده است.

او پیرامون بازار آب از کشاورز به کشاورز دیگر می‌گوید: با پیگیری‌های مستمر، منابع این طرح و چالش‌های قانونی آن برطرف شده است و این طرح به‌صورت پایلوت در یزد اجرایی

تأمین پایداری آبخوان‌ها و امنیت غذایی

آنچه در ادامه می‌خوانید صحبت‌های یکی از کارشناسان حوزه کشاورزی است که نگاهی متفاوت به بازار آب دارد:

اقلیم خشک و نیمه‌خشک، توزیع زمانی غیریکنواخت بارش، کاهش بارندگی، افزایش مصارف آب ناشی از افزایش جمعیت، توسعه صنعت و کشاورزی و انتقال آب بدون توجه به ظرفیت‌های هر منطقه و همچنین بروز خشکسالی‌های متعدد از جمله عوامل اصلی ایجادکننده بحران آب در ایران به‌ویژه در مناطق مرکزی است. در دهه‌های اخیر سیاست‌گذاری‌های انجام شده به‌منظور عبور از بحران آب یا صرفاً مبتنی بر مدیریت «عرضه منابع آب» و یا صرفاً بر پایه مدیریت «تقاضای آب» متمرکز بوده که هیچ‌کدام به‌ترانهایی منجر به تغییرات اثربخشی در این خصوص نشده است. تجارب موفق سایر کشورها درخصوص مدیریت بحران آب حاکی از لزوم برنامه‌ریزی یکپارچه منابع آب است که یکی از مفاهیم ارایه شده در این رابطه، مبادلات آب است.

در برنامه هفتم توسعه نیز به ایجاد بازار مبادله آب‌های غیرمتعارف و حمایت و تشویق سرمایه‌گذاران

دوشنبه ۱۹ شهریور۱۴۰۳ ۱۱۸ شماره ۴

دوشنبه ۱۹ شهریور۱۴۰۳ ۱۱۸ شماره ۵

موقوف می‌شود.

وی در توضیح بیشتر اضافه می‌کند: در این بازار مبادله شازژ انجام می‌شود؛ یعنی از میزان آب چاه شازژشده‌ی فروشنده کم و به شازژ چاه خریدار اضافه می‌شود. قیمت هم بر مبنای عرضه و تقاضا است و کاملاً توافقی، ضمناً صناعی‌ی که تازه تاسیس هستند، نمی‌توانند وارد بازار آب شوند و باید منبع آبی پایداری برای خودشان داشته باشند. درواقع فقط صناعی‌ی که دچار تنش آبی هستند، می‌توانند از بازار آب استفاده کنند. اودر مورد علت این موضوع می‌افزاید: چون شازژ آب باید از چاهی به چاه دیگر منتقل شود بنابراین تنها صنایع شناسنامه‌دار می‌توانند از این مزیت استفاده کنند. یعنی اگر کسی چاه غیرمجاز داشته باشد، نمی‌تواند در این فرآیند حضور یابد.

انگداری مثبت

رئیس مرکز بین‌المللی قنات و سازه‌های تاریخی آبی در مورد تاثیرگذاری این طرح در استان نیز معتقد است که بازار آب، از اول تیرماه ۱۴۰۳ به‌طور جدی فعال شده و امیدواری زیادی در مورد تاثیر مثبت و سودآوری آن برای بخش کشاورزی و کشاورزان وجود دارد. ما در یزد کشاورزانی داریم که آب کافی در اختیار دارند ولی توان کشت با بهره‌وری بالا را ندارند. در مقابل کشاورزانی هستند که آب کافی در اختیار ندارند ولی توان کشت‌وکار با بهره‌وری بالا را دارند. باوجود این طرح، کشاورز به جای اینکه محصول آب‌بر و کم‌بهره بکارد، می‌تواند درصدی از آب مازاد چاه کشاورزی را به کشاورز دیگر که امکان کشت بهتری دارد، واگذار کند. در این میان معادله هر دو طرف منتفع شده و معیشت‌شان تأمین می‌شود.

جوادیان‌زاده به این نکته نیز تاکید می‌کند که طرح بازار آب اجازه برداشت اضافی از منابع آب زیرزمینی را نمی‌دهد و تنها مقدار مشخصی از آن قابل انتقال است. در سازوکار تعیین‌شده، کشاورز مجوزدار تا ۱۰ درصد پروانه مجازش را می‌تواند به صنایع بفروشد؛ صنعت به صنعت نیز ۱۰ درصد و انتقال از کشاورز به کشاورز تا سقف ۵۰ درصد هم امکان‌پذیر است. درصد‌ها با این رویکرد مشخص شده که توانمندی مالی بخش صنعت باعث نشود آب کشاورزی فقط به سمت صنعت برود. علاوه بر این برنامه‌ای به عنوان «نذر آب» در بازار آب یزد دیده شده که اگر کسی تمایل داشت کمکی به منابع زیرزمینی بکند، آب را بخرد، استفاده نکند و به طبیعت بااگردهاند.

افزایش بهره‌وری با رویکرد تدبیر نه مدیریت

عباس فقیه خراسانی نیز مدیر بخش خصوصی بازار آب یزد است. او صحبتش را اینگونه آغاز می‌کند: براساس مباحث نظری، ما به تعبیر تدبیر در حکمرانی آب می‌رسیم. معنای تدبیر فراگیرتر از مدیریت است. یعنی باید بین اجزای مختلف حکمرانی آب به یک هماهنگی دست یابیم و دکران آن مشارکت بهره‌برداران آب شکل بگیرد. براساس این الگو، ما منابع آبی محدودی داریم که باید برای مصرف آن تدبیر صورت گیرد تا همین میزان آب، همه نیازهای‌مان را در بخش‌های مختلف به‌صورت هماهنگ برآورده کند و از تنش‌ها بکاهد.

او می‌گوید: ما در بازار آب به دنبال راه‌حلی هستیم تا منابع محدود آب را به نحوی تدبیر کنیم، نه مدیریت. مدیریت با رویکردهای «فرمان» و «کنترل» معنا پیدا می‌کند؛ اما چنین رویکردی مدنظر ما نیست و قصدمان این است که با همکاری و مشارکت ذی‌نفعان و بهره‌برداران آب به نتیجه مطلوب برسیم، بنابراین در ابتدا باید آب موجود ارزش‌گذاری

شود و وقتی ارزش مشخص شد، آب می‌شود هدف نه ابزار، آن هم برای ذخیره و سرمایه‌گذاری.

فقیه خراسانی در مورد سابقه این رویکرد خاطرنشان می‌کند: در دهه ۱۹۹۰ میلادی اجلاس جهانی محیط‌زیست در دوبلین، پایتخت ایرلند برگزار و در یک بیانیه چهارگانه قید شد که آب در مصارف‌گونگون ارزش اقتصادی دارد. جالب است بدانید در برای قرن بیست و یکم» گفته

شده در پایان دهه ۱۹۸۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ میلادی، متوجه شدند تنها راهکار باقی‌مانده برای اختصاص منابع محدود به نیازها و رشد فزاینده جمعیت، صنعت و… راه‌حل‌های اجتماعی هستند و دیگر نمی‌توان تنها روی راه‌حل‌های صرفاً فنی حساب کرد. پس باید بهره‌برداران آب قانع شوند و سپس بپذیرند که چندمنظوره به ماجرای آب نگاه کنند.

در یزد کشاورزانی داریم که آب کافی در اختیار دارند ولی توان کشت بهره‌برداران آب برقرار شود، در شرایط ضروری همچون تغییرات اقلیمی، نیاز صنایع و کشاورزی و… این امکان وجود دارد که هماهنگی‌های خوبی شکل بگیرد.

جهان و ایران

این کارشناس حوزه آب درباره سبقه این ماجرا در دیگر نقاط جهان و حتی ایران می‌گوید: بازارهای آب در ایجاد جهانی، بسیار گسترده و معروف هستند و برای مثال در استرالیا و آمریکا سابقه طولانی دارند. بازار آب استرالیا گسترده‌گی زیادی دارد و امکان عضو شدن شهروندان عادی -مثل بازار بورس کالا- فراهم است. آن‌ها به‌راحتی می‌توانند علاوه بر عضویت، به خرید و فروش سهم آب بپردازند که در برخی سال‌ها گردش مالی این بازار به بیش از ۲ میلیارد دلار استرالیا می‌رسد. اسپانیا نیز بازار آب گسترده‌ای دارد و تاریخ حکمرانی آب این کشور به ما نزدیک و اقلیم آن شبیه اقلیم ایران است. مثلاً جنوب اسپانیا (منطقه اندلس) شهر «آلمریا» شباهت زیادی به یزد دارد. آن‌ها روی مباحثی چون بازار آب، هوشمند کردن، برقیقه مصرف و قوانین، از سال ۱۹۹۹ میلادی فعالیت‌های حقوقی زیادی را ساماندهی کردند.

به گفته فقیه خراسانی، در ایران هم بازارهای آب محدود محلی برای تبادل آب بین کشاورزان وجود داشته است. مثلاً برای میزاب‌ها این دسترسی وجود داشته است که در قبال مابه‌ازایی که می‌گرفتند برای چند ساعت میزان آب بهره‌بردارها را کم یا زیاد کنند. طبق بررسی‌ها از سال ۱۳۴۱ یک نمونه بازار آب در «مجن» در شاهرود شکل گرفته است و طبق تحقیقاتی که در دهه ۱۳۸۰ انجام شد، هم خریدار و هم فروشنده در این بازار هر دو سود کردند. به این دلیل که برای مثال صیفی‌کار بخشی از آب مصرفی‌اش را واگذار کرده که این مقدار از ارزش نهایی محصول صیفی‌کاری‌اش بیشتر بوده و از طرفی خریدار نیز توانسته سود هزینه‌های نظارتی دولت کم شده است زیرا بهره‌برداران آب، خودشان مراقب منابع آب زیرزمینی بودند که از مسیری غیر از همان بازار آب محلی، آبی جابه‌جا نشود.

به اعتقاد او تبادل شفاف در این بازار رخ داده است و نیازی نبوده

از همان ابتدا تلاش شد تا این ترکیب، مصرف بیشتر و چوب حراج زدن به منابع آب را به ذهن متبادر نکند

این نگرانی از همان ابتدا برای بخش کشاورزی وجود داشت که با شکل‌گیری بازار برای آب، مطابق کارکرد و مفهوم عامه‌ی بازار، رقابت ایجاد شود و صنعت با توانایی مالی بالاتری که دارد بتواند در این رقابت برنده شود

صنایع تازه تاسیس نمیتوانند وارد بازار آب شوند، فقط صنایعی که دچار تنش آبی هستند، میتوانند از بازار آب استفاده کنند

بازارهای آب در ابعاد جهانی، بسیار گسترده و معروف هستند و برای مثال در استرالیا و آمریکا سابقه طولانی دارند

بازارهای آب در ابعاد جهانی، بسیار گسترده و معروف هستند و برای مثال در استرالیا و آمریکا سابقه طولانی دارند

بازارهای آب در ابعاد جهانی، بسیار گسترده و معروف هستند و برای مثال در استرالیا و آمریکا سابقه طولانی دارند

به گفته وی، «بازار آب یزد» امکان مبادله موقت آب میان بهره‌برداران در بخش‌های مختلف را از طریق اجاره شازژ آب با کارت آب مالک اصلی باخواهدگشت. سقف تبادل سالیانه شازژ آب میان بخش‌های کشاورزی و صنعت، ۱۰ درصد از میزان بهره‌برداری و میان بخش‌های کشاورزی تا ۵۰درصد شازژ سالیانه است.

یزد صاحب اولین بازار رسمی آب در کشور است که همه شاخصه‌های اقتصاد محیط‌زیست‌گرا را داراست

کسی برای مثال برود چاه غیرمجاز حفر کند. در این حالت خریدار و فروشنده و دولت به‌عنوان سه ضلع حکمرانی آب، به‌طور همزمان به خوبی سود کرده‌اند. البته متأسفانه بازارهای آب غیرشفاف و غیرقانونی همیشه وجود داشته است که سبب می‌شود مقدار آب، خریدار، فروشنده، دفعات انتقال آب، نرخ خرید و فروش و… مشخص نباشد و متأسفانه مافیای آب شکل-گیرد که آسیب جدی به سفره‌های آب زیرزمینی می‌زند.

اولین بازار آب رسمی در کشور

فقیه خراسانی یکی از دلایل ایجاد «بازار آب» را موارد گفته شده می‌داند و می‌گوید: وزارت نیرو سه دشت کشور را به‌صورت پایلوت برای تاسیس بازار آب انتخاب کرده است. اضافه شدن نگاه اجتماعی به حوزه آب و بهره‌برداری از منابع آبی از سال ۱۳۸۴ با طرح ابده‌ی تشکیل‌های آب‌بران آغاز شد. در برنامه هفتم توسعه نیز بحث بازار آب و تاکید بر این موضوع که باید برای صنعت از آب‌های غیرمتعارف مانند پساب، آب‌های انتقالی و… استفاده شود، مورد توجه قرار گرفت. در حال حاضر نیز در استان یزد به دنبال ایجاد بازار آب غیرمتعارف هستیم تا از این منبع هم بتوانیم بهره‌بریم.

مدیر بازار آب یزد معتقد است که یزد صاحب اولین بازار آب رسمی

آب در کشور است که همه شاخصه‌های اقتصاد محیط‌زیست‌گرا را

داراست. او می‌گوید: اگر بازار آب یزد موفق بشود عملکرد مناسبی

داشته باشد و الگویی برای کل کشور شود، متقاضیان بیشتری در

چارچوب این بازار قرار می‌گیرند.

به عقیده عباس فقیه خراسانی فارغ از تمام مزایایی که بازار آب

به همراه دارد، یکی از مزیت‌های اصلی حذف هزینه انتقال آب

با تانکر است، او می‌گوید: جالب است بدانید هزینه انتقال آب با

تانکر به ازای هر مترمکعب، گران‌تر از خود آب تمام می‌شود. در

این بستر اما طرفین حاضرند سرمایه‌گذاری کنند تا فقط درصد

کمی بهره‌وری آب بیشتر شود (حتی یک درصد) تا بتوانند از

سودی که به دست می‌آید، بهره‌مند شوند. اگر بتوانیم یزد را در

این زمینه به درستی معرفی کنیم و همه بخش‌ها قانع شوند که

می‌توانند از این طرح منتفع شوند، دشت‌ها و مناطق بیشتری

در کشور از این بازار برخوردار خواهند شد.

فقیه خراسانی در مورد بازخورد‌ها و استقبال از این طرح

عنوان می‌کند: قبل از اینکه این طرح عملیاتی شود دغدغه‌ها

و بحث‌های بسیاری پیرامون آن شکل گرفته بود اما در همین

مدت کوتاهی‌ی که این سامانه شروع به کار کرده، استقبال خوبی

از آن صورت گرفته و همین‌طور رو به افزایش است. یکی از

بود که این اتفاق خوشبختانه در حال رخ دادن است و امیدواریم

همه بخش‌ها چه کشاورزی، چه صنعت و خدمات در کنار هم به

رشد یکدیگر کمک کنند.

به گفته وی، «بازار آب یزد» امکان مبادله موقت آب میان

بهره‌برداران در بخش‌های مختلف را از طریق اجاره شازژ آب با

کارت آب مالک اصلی باخواهدگشت. سقف تبادل سالیانه شازژ آب

میان بخش‌های کشاورزی و صنعت، ۱۰ درصد از میزان بهره‌برداری

و میان بخش‌های کشاورزی تا ۵۰درصد شازژ سالیانه است.

یزد صاحب اولین بازار رسمی آب در کشور است که همه شاخصه‌های اقتصاد محیط‌زیست‌گرا را داراست

کسی برای مثال برود چاه غیرمجاز حفر کند. در این حالت خریدار و فروشنده و دولت به‌عنوان سه ضلع حکمرانی آب، به‌طور همزمان به خوبی سود کرده‌اند. البته متأسفانه بازارهای آب غیرشفاف و غیرقانونی همیشه وجود داشته است که سبب می‌شود مقدار آب، خریدار، فروشنده، دفعات انتقال آب، نرخ خرید و فروش و… مشخص نباشد و متأسفانه مافیای آب شکل-گیرد که آسیب جدی به سفره‌های آب زیرزمینی می‌زند.

اولین بازار آب رسمی در کشور

فقیه خراسانی یکی از دلایل ایجاد «بازار آب» را موارد گفته شده می‌داند و می‌گوید: وزارت نیرو سه دشت کشور را به‌صورت پایلوت

برای تاسیس بازار آب انتخاب کرده است. اضافه شدن نگاه

اجتماعی به حوزه آب و بهره‌برداری از منابع آبی از سال ۱۳۸۴ با طرح

ابده‌ی تشکیل‌های آب‌بران آغاز شد. در برنامه هفتم توسعه نیز

بحث بازار آب و تاکید بر این موضوع که باید برای صنعت از آب‌های

غیرمتعارف مانند پساب، آب‌های انتقالی و… استفاده شود، مورد

توجه قرار گرفت. در حال حاضر نیز در استان یزد به دنبال ایجاد بازار

آب غیرمتعارف هستیم تا از این منبع هم بتوانیم بهره‌بریم.

مدیر بازار آب یزد معتقد است که یزد صاحب اولین بازار آب رسمی

آب در کشور است که همه شاخصه‌های اقتصاد محیط‌زیست‌گرا را

داراست. او می‌گوید: اگر بازار آب یزد موفق بشود عملکرد مناسبی

داشته باشد و الگویی برای کل کشور شود، متقاضیان بیشتری در

چارچوب این بازار قرار می‌گیرند.

به عقیده عباس فقیه خراسانی فارغ از تمام مزایایی که بازار آب

به همراه دارد، یکی از مزیت‌های اصلی حذف هزینه انتقال آب

با تانکر است، او می‌گوید: جالب است بدانید هزینه انتقال آب با

تانکر به ازای هر مترمکعب، گران‌تر از خود آب تمام می‌شود. در

این بستر اما طرفین حاضرند سرمایه‌گذاری کنند تا فقط درصد

کمی بهره‌وری آب بیشتر شود (حتی یک درصد) تا بتوانند از

سودی که به دست می‌آید، بهره‌مند شوند. اگر بتوانیم یزد را در

این زمینه به درستی معرفی کنیم و همه بخش‌ها قانع شوند که

می‌توانند از این طرح منتفع شوند، دشت‌ها و مناطق بیشتری

در کشور از این بازار برخوردار خواهند شد.

فقیه خراسانی در مورد بازخورد‌ها و استقبال از این طرح

عنوان می‌کند: قبل از اینکه این طرح عملیاتی شود دغدغه‌ها

و بحث‌های بسیاری پیرامون آن شکل گرفته بود اما در همین

مدت کوتاهی‌ی که این سامانه شروع به کار کرده، استقبال خوبی

از آن صورت گرفته و همین‌طور رو به افزایش است. یکی از

بود که این اتفاق خوشبختانه در حال رخ دادن است و امیدواریم

همه بخش‌ها چه کشاورزی، چه صنعت و خدمات در کنار هم به

رشد یکدیگر کمک کنند.

به گفته وی، «بازار آب یزد» امکان مبادله موقت آب میان

بهره‌برداران در بخش‌های مختلف را از طریق اجاره شازژ آب با

کارت آب مالک اصلی باخواهدگشت. سقف تبادل سالیانه شازژ آب

میان بخش‌های کشاورزی و صنعت، ۱۰ درصد از میزان بهره‌برداری

و میان بخش‌های کشاورزی تا ۵۰درصد شازژ سالیانه است.

برای این موضوع، اشاره شده است. مبادلات آب که

عمدتاً در قالب عبارت "بازار آب" مطرح شده است

عمدتاً به اجاره‌ی آب مازاد به‌صورت فصلی و محدود

به صورت بین‌بخشی و درون‌بخشی اشاره دارد. هدف

مبادلات آب، ایجاد انگیزه در کلیه ذینفعان به‌ویژه

ذینفعان بخش صنعت و کشاورزی به‌منظور بهبود

بهره‌وری آب با در نظر داشتن ملاحظات:زیست‌محیطی

است. در این راستا وجود ساختار اجتماعی و قانونی

مناسب و وجود نهاد‌های ناظر به‌منظور جلوگیری

از پیامدهای منفی مصرف و برداشت آب، از الزامات

موفقیت راهکار ارایه شده است.

مبادلات آب جنبه دستوری ندارد

باید در نظر داشت راهکار مبادلات آب، دستوری و

از بالا به پایین نیست؛ به عبارتی مشارکت ذینفعان در

مبادلات آب کاملاً به صورت داوطلبانه و در شرایطی

است که معتقد باشند ورود آن‌ها به این عرصه سودمند

خواهد بود. بنابراین سیاست‌گذاری‌های مبادلات آب

نیازمند شناخت دقیق هر منطقه یا در نظر داشتن

معضلات و چالش‌های ذینفعان آن منطقه است تا در

صورت اجرا، از بروز هرگونه تبعات اجتماعی جلوگیری

به‌عمل آید. به‌عنوان مثال در استان یزد، عموم باغات

و مزارع، کم‌آبکاری تحمیلی می‌شوند و از طرف دیگر

تاکید دارد.

خبر

اجرای پروژه بابرگشتی

با بهره‌گیری از خدمات دانش بنیان

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران معتقد است با راه‌اندازی و تکمیل طرح‌های توسعه‌ای و دانش بنیان، از ۱۴۴۰، روزهای روشنی در انتظار این شرکت خواهد بود.
مجتبی حمیدیان با اشاره به اصلاح خطوط کسانتره، راه‌اندازی کارخانه آهن اسفنجی، تکمیل زیرساخت‌های حوزه آب و … گفت: پیش از این، طراحی خط کسانتره کارخانه گندله‌سازی سه چاهون مبتنی بر سنگ‌های بریدار بود و امکان بهره‌برداری از سنگ‌های کم‌عیار وجود نداشت بنابراین اجرای پروژه «اصلاح خط» یا به اصطلاح پروژهٔ «بار برگشتی» در دستور کار شرکت قرار گرفت.
حمیدیان درخصوص پیشرفت ۲۲ درصد پروژه آهن اسفنجی نیز گفت: در تلاشیم با عقد قرارداده‌ها و تسریع در ساخت تجهیزات، پیشرفت این پروژه را تا پایان سال تا حد قابل توجهی بالا ببریم.

تولید بیش از ۵ میلیون تن

محصول زنجیره فولاد طی ۴ ماه

به گفته حامد عسکری زاده قائم مقام مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، براساس برنامه‌ریزی به‌عمل آمده قرار است در این مجتمع در سال جاری بالغ بر ۹ میلیون تن کسانتر سنگ‌آهن، ۳ میلیون و ۷۰ هزار تن گندله آهن، ۱ میلیون و ۵۵۰ هزار تن آهن اسفنجی و ۱ میلیون و ۵۰ هزار تن شمش فولادی تولید شود که در ۴ ماهه ابتدای ۱۴۳۰ با وجود اعمال محدودیت‌های ناشی از کمبود انرژی، بیش از ۲ میلیون و ۹۸۶ هزار تن کسانتره سنگ‌آهن، ۱٫۱ میلیون و ۳۲۵ هزار تن گندله، ۶۴۰ هزار تن آهن اسفنجی و ۳۹۷ هزار تن شمش فولادی در مجتمع‌های معدنی و صنعتی چادرملو تولید شد.

به گفته عسکری‌زاده، ادامه عملیات اجرایی طرح احداث کارخانه گندله سازی شماره ۲ با ظرفیت تولید سالانه ۵ میلیون تن در سال، ادامه عملیات اجرایی طرح احداث کارخانه فول‌آیازها به ظرفیت سالانه ۶۵ هزار تن، اجرای طرح افزایش ظرفیت ناوگان حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای و اجرای طرح احداث کارخانه نورد جهت تولید سالانه ۳۰۰ هزار تن میلگرد و کلاف در مجتمع فولاد میداد از رخ‌های در دست اقدام چادرملو در زنجیره فولاد است.

تولید مازاد نسبت به ظرفیت

معاون بازرگانی فولاد سرمد ابرکوه بیان کرد: در نیمه دوم ۱۴۳۰ با هدف‌گذاری از بیش تعیین شده، بخش قابل توجهی از تولیدات این شرکت نسبت به سال گذشته به صادرات اختصاص خواهد یافت.

محمد علی رحیمی با بیان اینکه فولاد سرمد ابرکوه تمامی محصولات تولیدی خود را مطابق با قوانین و الزامات وزارت صمت در بورس کالا به عرضه رسانده است، افزود: این مجموعه در حوزه تولید میلگرد، با ثبت رکورد تولید ۴۷۵ هزارتن در سال گذشته توانست به میزان ۲۵ هزار تن تولید مازاد نسبت به ظرفیت ۲۵۰ هزارتنی خود داشته باشد و به تناسب این افزایش تولید، حجم عرضه و فروش محصول در بورس کالا نیز افزایش داشته است.
اسمال نیز با توجه به آماده‌سازی زیرساخت‌ها و راه‌اندازی خط تولید کلاف فولادی، به‌زودی کلاف نیز به سبد محصولات سرمد اضافه خواهد شد.

ارزش واردات محصولات زنجیره فولاد از ۴۵۵ میلیون دلار فراتررفت

به گزارش مابین نیوز، انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران آمار واردات ۴ ماهه زنجیره آهن و فولاد کشور را منتشر کرد.

طبق این گزارش حدود ۴۶۰ میلیون دلار محصولات فولادی وارد کشور شده که بیش از ۹۲ درصد آن مربوط به ورق های فولادی است. بیش از ۴۲۳ میلیون دلار واردات ورق فولادی نیز در ۴ ماهه نخست اسمال به ثبت رسیده است. روند واردات ورق سرد و پوش‌شدار بالاخره نزولی شد. حجم واردات ورق گرم در حالی که مسیر مصرف آن‌ها شفاف نیست، افزایش ۵۰ درصدی را تجربه کرد. ۱۷۱ میلیون دلار نیز صرف واردات ورق سرد شده درحالی‌که حدود نیمی از ظرفیت تولید آن‌ها از این‌طرف وارد می‌گردد.

ناترازی در عرضه آلومینیوم

به صنایع پایین دستی

بر اساس اعلام وزارت صمت ۴ شرکت بزرگ تولیدکننده شمش آلومینیوم در ۳ ماه ابتدای سال با تولید ۱۶۹ هزار تن شمش، نصاب جدیدی را ثبت کردند اما تولیدکنندگان صنایع پایین دستی از کمبود مواد اولیه عرضه شده در بورس کالا گلایه دارند.

کشف دومین الماس بزرگ تاریخ

یک الماس بزرگ ۲۴۹۲ قیراطی از معدنی در بوتسوانا کشف شد. سنگ کشف شده در معدن Karowe که شرکت کانادایی لوکارا دایموند آن را اداره می‌کند، هنوز به‌طور کامل مورد ارزیابی قرار نگرفته است و مشخص نیست که آیا بالاترین کیفیت جواهرات را به دست خواهد آورد یا خیر. اما از الماس ۳۱۰۶ قیراطی کولینان، بزرگترین الماس جهان که تقریباً ۱۲۰ سال پیش در آفریقای جنوبی کشف شد، کوچکتر نیست.

تحقیق و توسعه تنها با تعریف پروژه میسر نمی شود

حفظ و ارتقا موهبتِ معدن از مسیرِ فرآوری

اطلاع‌رسانی از سوی شرکت‌های معدنی فرهنگ‌سازی

از گذشته رقابت رفته رفته حذف خواهیم شد. این درحالی‌ست که طبق آمار، از طریق فرآوری نهایی مواد معدنی می‌توان به‌طور متوسط ارزش افزوده‌ای بالغ بر ۱۰ برابر ارزش خام مواد معدنی را به دست آورد.

اهمیت این موضوع سبب شد که بحث اصلی نشست اخیر کمیسیون تحقیق و توسعه خانه معدن نیز، پیرامون اهمیت فرآوری و برنامه‌های کمیته فرآوری در راستای توسعه هدفمند این حوزه دنبال شود.

در این نشست محمدجواد حبیبیان معاون هلدینگ فولادیرا در تجربه‌اش طی این سال‌ها گفت واز مغفول ماندن حوزه فرآوری علی‌رغم پتانسیل‌های غنی استان یزد گلایه کرد. به گفته او سال‌ها قبل تلاش شد تا یک NGO در حوزه فرآوری در یزد تشکیل شود، دغدغه‌مندان و فعالان معدنی بسیاری هم پای کار آمدند اما چون آن زمان چنین فعالیت‌هایی در کانون توجه نبود، نتیجه دلخواه به دست نیامد.

یک واقعیت تلخ

به گفته حبیبیان، در بخش خصوصی بعد از اخذ پروانه بهره‌برداری و واگذاری معدن، فارغ از بازگشت سرمایه و آورده طی چند سال اکتشاف با هزینه بالا انجام می‌شود. بعد از آن هم استخراج و باطله‌برداری صورت می‌گیرد. اما زمانی‌که نوبت به فرآوری می‌رسد سرمایه تمام می‌شود و این یک واقعیت تلخ است.

او در ادامه نبود یک شرکت تخصصی طراحی کارخانه فرآوری در استان یزد، عدم دسترسی به آمار و اطلاعات و محرومیت از یک نهاد به عنوان متولی جمع‌آوری، صحت‌سنجی و تحلیل داده‌ها را بیگ چالش جدی در حوزه فرآوری می‌داند و می‌گوید: گام اول در بهینه‌سازی و ارتقا سیستم‌های فرآوری، تحلیل داده‌ها است.

حبیبیان ادامه می‌دهد: اگر داده‌ها و اطلاعات شرکت‌های بزرگ معدنی جمع‌آوری و تحلیل شود، بر مبنای نتیجه، می‌توان با بررسی گذشته، آینده را ساخت. به‌خصوص در زمانه‌ی حاضر که شاهد حضور پررنگ هوش مصنوعی هستیم و این فناوری ارتباط مستقیم با داده‌ها دارد، اگر بستر فراهم نشود از دنیا عقب‌می‌مانیم.

رویه سنتی را کنار بگذاریم

در این میان محمدرضا علمدار مدیر مرکز تحقیقات مواد معدنی ایران- یزد با بیان اینکه این مرکز به تمام داده‌های فیزیکی دسترسی دارد می‌گوید، باید در حوزه

صادرات محصولات فولادی به ۲۰۶ میلیون دلار رسید

طبق اعلام گمرک ایران، صادرات محصولات فولادی و مصنوعات آن در پنج ماهه سال جاری به دو میلیارد و ۵۶۶ میلیون دلار رسید.

عمده‌ترین اقلام صادراتی در گروه کالایی محصولات فولادی و مصنوعات آن					
با ارزش صادراتی در مجموع ۱.۶ میلیارد دلار					
شمش از آهن و فولاد	۹۸۱	میلیون دلار	۴۵۵	میلیون دلار	۱۳۵
میزان وزنی صادرات محصولات فولادی و مصنوعات آن	۹۷۹ هزار تن	میلیون دلار	۴۵۵	میلیون دلار	۱۳۵
میزان وزنی صادرات محصولات فولادی و مصنوعات آن	۹۷۹ هزار تن	میلیون دلار	۴۵۵	میلیون دلار	۱۳۵
شمش از آهن و فولاد	۹۸۱	میلیون دلار	۴۵۵	میلیون دلار	۱۳۵
میلگرد	۴۵۵	میلیون دلار	۱۴۰	میلیون دلار	۱۳۵
ورق فولادی	۲۱۰	میلیون دلار	۱۴۰	میلیون دلار	۱۳۵
لوله یا پرروفیل‌های توخالی از فولاد	۱۴۰	میلیون دلار	۱۴۰	میلیون دلار	۱۳۵
محصولات نیمه‌تمام از آهن یا فولاد	۱۳۵	میلیون دلار	۱۴۰	میلیون دلار	۱۳۵

۷ || دوشنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۳ || شماره ۱۸۸

اجلاس ACD به میزبانی یزد برگزار خواهد شد

فرصتی برای طلوع دوباره

«می‌توان یزد را به سکویی برای شکستن ایران هراسی تبدیل کرد»، این جمله را سیدرضا صالحی امیری وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی چند روز قبل در سفرش به یزد و در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان یزد مطرح کرد.

جمله تامل‌برانگیزی ست، به‌خصوص استفاده از ترکیب «ایران هراسی» که هم‌زمان احساسات متناقضی را ایجاد می‌کند.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در این نشست تأکید کرد که باید قفل ایران هراسی را باز کنیم، ایران امن است و اگر گردشگر نمی‌آید به‌خاطر فضای نامنی است که در عرصه رسانه ایجاد کرده‌اند؛ لذا شکستن قفل ایران هراسی یک مسئولیت فرادستانگاهی است و باید همه در این زمینه وفاق داشته باشیم.

سیدرضا صالحی امیری با بیان اینکه می‌توان یزد را به سکویی برای شکستن ایران هراسی تبدیل کنیم، اظهار کرد: میزبانی یزد از اجلاس ACD در آبان‌ماه می‌تواند به سکوی شکستن این زنجیره تبدیل شود.

وی یادآور شد: حضور گردشگر به افزایش قدرت ملی منجر می‌شود؛ زمانی‌که نفت ما در کشورهای دیگر استفاده می‌شود گردشگری ما در همین کشورها درآمدزاست و این قدرت نرم ملی ما را نشان می‌دهد. وزیر میراث فرهنگی با بیان این که دغدغه‌های مردم یزد را در مقوله تخصصی در ستادهای ویژه مسائل

در حل این مسائل است، بنابراین باید با نمایندگان گفت‌وگو کنیم که تخصیص بودجه ویژه به استان‌ها یک ضرورت است و تخصیص بودجه به معنای اولویت‌بخشی و تغییر نگاه است.

گردشگری یزد، نیاز به حمایت دارد

رئیس اتاق بازرگانی یزد در این جلسه به پتانسیل‌های یزد اشاره کرد و گفت: افتخار داریم دومین شهر تاریخی جهان و اولین شهر ثبت شده در میراث جهانی همچنین دارای رتبه برتر در گردشگری، معدن و امنیت سرمایه‌گذاری هستیم.

مجتبی دستمالچیان ادامه داد: این‌ها همه ناشی از همت و تلاش و سرمایه انسانی یزد است. یزد هم‌ون امکاناتی در این استان زندگی را بنا کردند.

وی افزود: اگر چه یزدی‌ها مردمانی پر تلاش هستند؛ اما این استان در حوزه‌های مختلف به‌خصوص گردشگری نیاز به حمایت دارد. گردشگری به‌عنوان یکی

از پایه‌های بخش خصوصی نیاز به توجه بیشتری دارد. عدم استفاده از تمام ظرفیت قطار ترنست، عدم نظارت صحیح در بافت تاریخی، بازنگری در اجرای برخی آیین‌نامه‌ها و… از مشکلات اصلی این حوزه است که نیاز به حمایت جدی دارد.

راه عبور از مشکلات کشور

اعتماد به بخش خصوصی است

اصغراقآ نیلر رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی یزد نیز با اشاره به فعالیت‌های بخش خصوصی در گردشگری گفت: راه عبور از مشکلات کشور، اعتماد به بخش خصوصی است. آمارها نشان می‌دهد، ایران در اولویت قراردادن رفتن سفر رتبه ۱۳۵ را دارد؛ یعنی دولت به سفر و گردشگری اهمیت نمی‌دهد. درحالی‌که گردشگری باید جایگاه و کرسی داشته باشد.

نیلر ادامه داد: قوانین و مقرراتی در مجلس تصویب می‌شود و منتظر آیین‌نامه برای اجرایی شدن است. یزد با بافت تاریخی ۱۲۰۰ هکتاری منتظر آیین‌نامه قانون مرمت و احیای بافت‌های تاریخی است که چند سال است تصویب شده و هنوز اجرایی نشده است یا سایر آیین‌نامه‌ها و قوانین که نیاز به اجرایی شدن دارد.

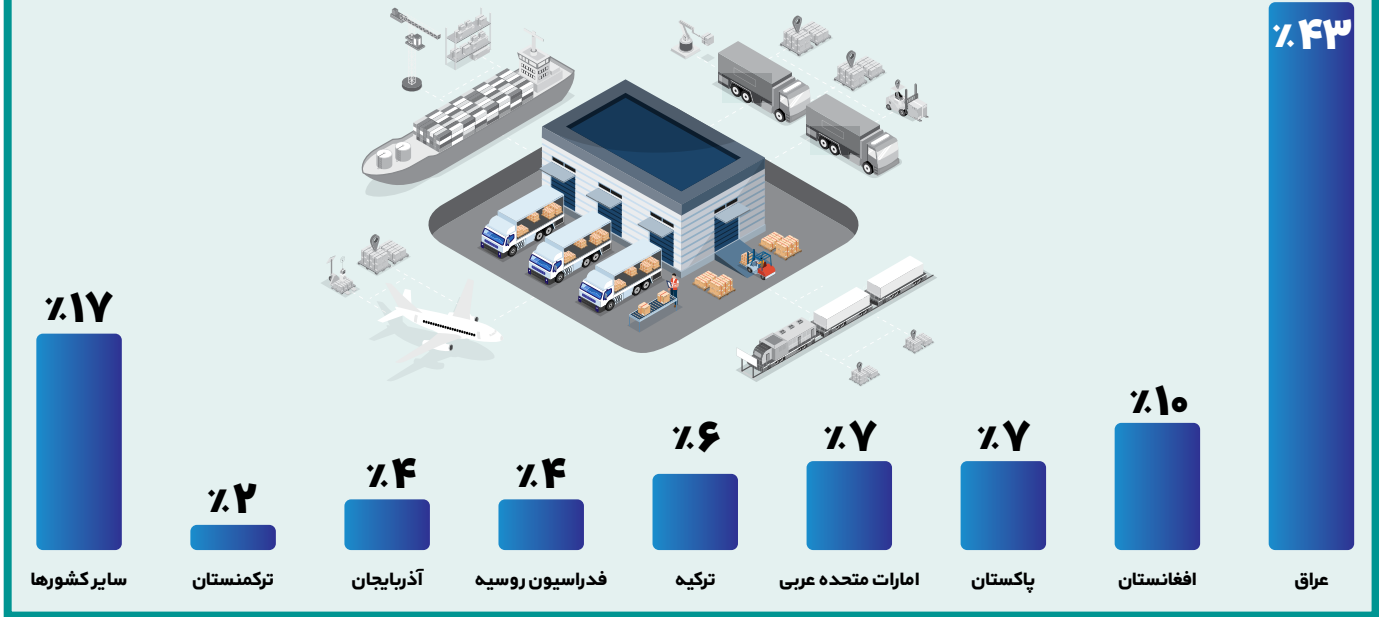
وی تصریح کرد: یزد بافت زنده تاریخی و کویر بکر دارد و می‌تواند پالوت منطقه آزاد گردشگری باشد به‌عنوان یک کار نوآورانه می‌توان در یزد منطقه آزاد گردشگری ایجاد کرد.

رتبه چهارم یزد در حوزه سرمایه‌گذاری

به گفته محمدکاظم صادقیان مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان، یزد حائز رتبه چهارم کشوری در حوزه سرمایه‌گذاری و صدور جواز تاسیس صنعتی شد.

مقاصد صادراتی بخش صنعت‌کشور طی سه ماه ۱۴۰۳

علاقه

سرمایه اجتماعی برای توسعه صنعتی

سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (یونیدو) در گزارش توسعه صنعتی سال ۲۰۲۳/۲۰۲۲ خود به این جمع‌بندی رسید که رقابت‌های صنعتی به‌خصوص در کشورهای کمتر توسعه‌یافته می‌تواند با هزینه‌های سنگین و ریسک‌های بزرگ همراه باشد.

کتاب «سرمایه اجتماعی برای توسعه صنعتی» که ۴ سال بعد (در سال ۲۰۰۶) توسط محققان همین سازمان نوشته شد، بر این فرض متکی است که سرمایه اجتماعی می‌تواند به‌طور بالقوه برخی از ریسک‌ها و هزینه‌های توسعه صنعتی در کشورهای کمتر توسعه‌یافته را کاهش دهد و به افزایش سطح رقابت‌پذیری آنها کمک کند. «سرمایه اجتماعی برای توسعه صنعتی»، کتابی مفید برای مدیران و فعالان صنعت، دانشجویان و پژوهشگران علوم اجتماعی، اقتصاد، مدیریت و سیاست‌گذاری است. این کتاب نوشته پیترو نورینگا و ایرین ون استوری است و توسط ابوالفضل مرشدی و دانیال ستارزاد به فارسی ترجمه شده است.

این کتاب به گفته ابوالفضل مرشدی جامعه‌شناس و یکی از مترجمان این کتاب، ضمن مروری همه‌جانبه بر ادبیات نظری سرمایه اجتماعی در علوم اجتماعی و اقتصاد، برای اولین بار کوشیده است این مفهوم را در ارتباط با حوزه صنعت بازتعریف و عملیاتی‌سازی کند و ضمن سنجش تجربی سرمایه اجتماعی در صنعت کفش دو کشور ایتوبی و ویتنام، تاثیر آن را در فرایند توسعه صنعتی این دو کشور واکاوی کند.

در این کتاب با تأکید بر اصل «روابط مهم است»، سرمایه اجتماعی به‌عنوان «اثر اقتصادی روابط اجتماعی» تعریف شده است. و نشان داده شده که سرمایه اجتماعی در عرصه اقتصادی و صنعتی مانند کاتالیزور یا عاملی تسهیل‌گر عمل می‌کند که از طریق کاهش هزینه معاملات

– فراهم‌سازی امکان کش جمعی

– ایجاد یادگیری زایشی

می‌تواند کارایی عوامل تولید (سرمایه مادی، نیروی کار و فناوری) را به‌طرز محسوسی افزایش دهد.

سرمایه اجتماعی بحسب نوع روابط اجتماعی می‌تواند دو شکل متفاوت داشته باشد:

اگر روابط اجتماعی مبتنی بر پیوندهای قوی خانوادگی، خویشاوندی، محلی، قومی یا مذهبی باشد، با سرمایه اجتماعی درون‌گروهی سروکار داریم.

و اگر روابط اجتماعی مبتنی بر پیوندهای ضعیف میان افراد با هویت‌های متفاوت و ناهمگام اما دارای اهداف مشترک باشد، با سرمایه اجتماعی بیرون‌گروهی مواجهم. همچنین روابط اجتماعی در عرصه صنعت می‌تواند در سه سطح شکل بگیرد و به سه سطح سرمایه اجتماعی منجر شود: روابط میان بنگاه‌های اقتصادی (سرمایه اجتماعی در سطح خرد)، روابط میان اجزای یک خوشه صنعتی و در قالب انواع انجمن‌ها و شبکه‌های رسمی و غیررسمی کسب‌وکار (سرمایه اجتماعی در سطح میانی) و روابط میان دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی (سرمایه اجتماعی در سطح کلان).

یافته‌های این کتاب نشان می‌دهد در هر صنعتی، هر چه بیشتر سرمایه اجتماعی از حالت درون‌گروهی به حالت برون‌گروهی تغییر شکل یابد و هر چه بیشتر سرمایه اجتماعی سطح خرد به سرمایه اجتماعی سطح میانی و کلان تبدیل شود، احتمال اینکه رقابت صنعتی و در نتیجه توسعه صنعتی بیشتری در آن حوزه محقق شود، بیشتر است. و این همان چیزی است که با آن می‌توان توسعه‌یافتگی بهتر صنعت کفش ویتنام در مقایسه با صنعت کفش ایتوبی را توضیح داد.

البته، نکته‌کلیدی آن است که سرمایه اجتماعی همواره به‌عنوان عامل مثبت برای توسعه عمل نمی‌کند و در شرایطی که قدرت به صورت نامتقارن توزیع شده باشد، این سرمایه اجتماعی می‌تواند اثرات منفی و مخرب داشته باشد و به فساد و رانت منجر شود.

ناشر نسخه انگلیسی «سرمایه اجتماعی برای توسعه صنعتی» یونیدو (سازمان توسعه صنعتی ملل متحد) و ناشر نسخه فارسی، دانشگاه یزد است.

Keivan Jafari Tehrani

Global market expert of mineral products

The quality of Iranian Ironstone products has an acceptable score and this has caused the demand for these products to always exist in the world market even under sanctions. As long as the amount of hematite Iranian Ironstone and pellets produced in the country is not absorbed by domestic demand, the 2% export duty imposed by the 13th government is practically meaningless. This complication should be removed in the fourteenth government. It goes without saying that the imposition of export duties is justified in relation to the products that are needed by domestic steel factories. However, there is no expert reason for the products that are produced in excess of domestic demand, and it only leads to a decrease in the volume of exports and, as a result, a decrease in the entry of foreign currency into the country.

Javad Mahjoobi

Managing director of regional water of Yazd province

The water market is a solution to compensate for the lack of water needed by farmers and industrialists. In this market, a system named "Saba" has been designed, where applicants can request the amount of water that can be assigned, which is 10% of the amount of the exploitation license. In the Yazd-Ardakan plain, which includes about 5 cities, the owners of agricultural activity licenses have the right to hand over 10% of this water to an active industrial unit that is suffering from water shortage.

MohammadMahdi Javadieyanzade

Head of the International Center of Aqueducts and Historical Structures in Yazd

We have farmers in Yazd who have enough water, but they do not have the ability to cultivate with high productivity. On the other hand, there are farmers who do not have enough water, but have the ability to cultivate with high productivity. Despite this plan, instead of planting a water-consuming, the farmer can hand over a percentage of the surplus water from the agricultural well to another farmer who has the possibility of better cultivation.

Abbas Faghih Khorasani

Private sector broker of Yazd water market

Yazd is the owner of the first official water market in the country, which has all the characteristics of an ecological economy. He says: If the Yazd water market succeeds in performing well and becomes a model for the whole country, More applicants are included in this market. Before this plan became operational, there were many concerns and discussions about it, but in the short time that this system has started working, it has been well received.

MohammadJavan Habibian

Deputy of Yazd Steel Holding

In the private sector, after obtaining the exploitation license and handing over the mine, regardless of the investment return, exploration is carried out at a high cost within a few years. After that, extraction and waste removal will take place. The lack of a specialized processing plant design company in Yazd, the lack of access to statistics and information, and the deprivation of an institution as the custodian of data collection and analysis is also a serious challenge in the field of processing.

Alireza Jabinipoor

Representative of Central Iron and Steel CVC Fund

Our main problem, regardless of the lack of knowledge of industrialists and miners about the importance of research projects in the development of their activities, is the lack of a suitable platform for the presence of researchers in the field of industry and mining, because research is not viewed as a job. For this reason, graduates prefer to immigrate or work in other sectors. And we are forced to invite research teams from abroad at a huge cost, and in the end, due to the lack of cooperation, we do not get any results.